

ایلوپنہ فانی

2 میکیوپنہ

بلوچستان ٹائمز: ثقافت، رسم و رواج
07 (جعفر قمرانی)

3 میکیوپنہ

جارج: گشادنا گشاد
04 (سکندر رسالک)

4 میکیوپنہ

جارج: افضل مراد نارٹی ”دروشم“
02 (غنجوار حیات)

5 میکیوپنہ

افسانہ: بشندہ
(بیچی دوست بلوچ)

6 میکیوپنہ

بوگ شوگ: گورچ ع شرف ایوہ، ہتم اٹ ٹھی مسٹ
(محبوب شاہ)

7 میکیوپنہ

نوشتا تک: پک آتانا جوڑی نا آگا ہی نادے
(ڈاکٹر شوکت علی بلوچ)

8 میکیوپنہ

جارج: کمیونسٹ یعنی فیسٹو اسہ جارج اس
(رزاق صابر دردیگر)

9 میکیوپنہ

نوشتا تک: نالہمی زبان براہوئی
(بہاول نسیم بنگلوی)

10 میکیوپنہ

نوشتا تک: پامدار سیاسی فیصلہ
(عبدالقادر رند)

11 میکیوپنہ

اشتہار

12 میکیوپنہ

احوال سفر: امریکہ ہم ملک اسے..... (27)
(آصف بلوچ)

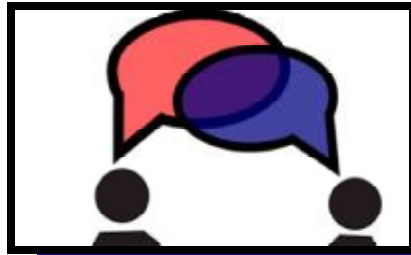
ہفتنی

All About #Brahui

کوئٹہ

تالار

براہوئی نابابت براہوئی ٹی

براہوئی بولی: غلط فہمیک

(شوگال)

احساس کمتری ناسوب آن دامثال کن تنگلوک زبان تے برتر و
تینے یا تینا زبان ء شیف تکرہ۔ ولے رانگی دادے کہ گرانمر نادا
اسلوب نا مطلب داف کہ ہراہوئی اقتصادي وراثت زوراک
آہوئی نا اسلوب تون اسہ وڑ متو تو اودے گرانمر ء۔ ہنگے تو
براہوئی، بلوچی و فارسی ناسٹ انگا اسلوب نا اداری آن پدہم
براہوئی و بلوچی ء بے گرانمر پاننگ، ولے داڑے فارسی ء
ہزگار و شوندار ء بولی اس پاننگ۔ گڑ اسوج دادے کہ بلوچ آتا
بولی تے انت سوب اسے آن، دیرو انتے بے گرانمر پاک؟
اصل ہیبت بولی ناف، بلکن بولی نا پاروک آتا ء کہ او فک تینے
اخش ’ہست‘ و ’اخش‘ نیست‘ یا ’پوس‘ تکرہ۔ البتہ ہراڑے کہ
نزوری تا ہیبت مریک، تو بایدے نزوری تے پاش کنگے، ولے
شاعر، ادیب، دانشور، سیاستدان، استاد و زندانا ایلوش آتیاں
تعلقدار بولی نا خواجہ غانا نزوری و نا بودی تے بولی ء بے گرانمر
پاننگ اٹ بایدے ڈکنگ۔

لس مجلس آتینی براہوئی بولی نابابت داسوج چست کنگلک کہ
اوٹی ہر گڑا کن ’کنگ‘ کاریم اٹ اتنگلک، وخت اس کہ رابطہ کن
مستعمل بولی اردوٹی ’دیری وڈو‘ انگا گڑا نا کنگ نابابت پرخ
پاش ء۔ ہندن نڈکر و مونٹ، نا ضمیر، تا بابت ہم سوج چست
کنگلک۔ ہیبت دادے کہ براہوئی بولی ٹی ہر ہمو گڑا ہراہن آن
گدرینگے اوڑکن ’کنگ‘ کاریم اٹ اتنگلک۔ وداہم کہ ’کنگ‘
بیرہ بن آن گدرینگے آکنوٹی گڑا تے کن ء، وخت اس کہ
سگریٹ، ناس، وگوتک نابابت داصیغہ خاک بدل مریہ۔ وایلو
ہرا زبان تون براہوئی یا بلوچی زبان ء ہیبت تنگ، اوٹینی دا
پرخ پیداواراف۔ وخت اس کہ نڈکر و مونٹ، نا ہیبت مرے تو
براہوئی و بلوچی و فارسی ٹی جتا ضمیر، کاریم اٹ اتنگلک۔ یعنی آیا
/ آئی کن براہوئی ٹی، فارسی ٹی آمد، گیا گئی کن براہوئی ٹی
ہنا، فارسی ٹی رفت۔ و تھا تھی کن براہوئی ٹی، و فارسی ٹی بود،
کاریم اٹ اتنگلک۔ ہندن انگریزی ٹی ہم نڈکر و مونٹ، نا ضمیر
کن ہراتم اسم ضمیر کاریم اٹ اتنگلک تو دا پرخ پیداوار مریک،
ولے ہراتم کہ اسم کاریم اٹ اتنگلک تو دا پرخ چنگ۔ داڑے دا
زبان تا مثال آتے داسوب آن تنگ انگ ء کہ ہرا فک کہ دارد
اٹ براہوئی زبان آملنڈ کیرہ، یا اودے بے گرانمر پارہ، او فک

ہدیکار و شوکار عبدالحمید قلات پرنٹرز ٹیمیل روڈ کوئٹہ خانہ ہدیک کرسا 302
فیور 1 یونیورسل کمپلیکس جناح روڈ کوئٹہ خانہ تالان کرے

بلوچستان نامڈیک، 07

ثقافت، رسم و رواج

.....جعفر قمبرانی

جوڑ مسنون دن کہ چنانا باس نامند منگ نا درمان میٹل آن غراس پاٹ، ہر خدا نا نظام ع کہ پاش تموک آدبچہ نا اسمہ پڑی بلوچ ناچنانا درمان مریک وپیش نا مخلوق نا لکھ آک خرچ منگ آن پدم ہدی مروک آچنانا کاٹم سیدھا منگ کپک۔

ہندن ودی مروک آچناک جملوٹ یا تو درگی ٹی بادشاہ تا وڈ تینا جمل ائی آرام کیرہ و خواجہ یا گودی نا ختنگ کن کس اس کہ بس اودے مون پاشی یا دیم دیداری تروٹی تمک۔ دامون پاشی ہم ناز بیباغا دود آتیاں اسمہ دود اسے کہ چنانا لمہ باوہ نا است گل کیک خوش مریک وچنانا ودی منگ نا خوشی اوفتے کن ارٹ مریک۔ اوقتا دو مچٹ سبک مریک۔

بلوچستان اٹ ودی مروک آچنا اگہ دستار نا وزن ع ہر فیک تو اوڑان زیات وزن اوغٹی وپٹی (ح وپڈ آتنگک آگڑا ک تاکہ چنا سرنگ کپ) دراج بند وپتن بند ہم پڈ آ تفنگرہ۔ سرمہ خان معصوم تا ختنگ سیاہ کوہ کوہ چاغی اس تازیبائی تون گو تفرہ، داکان سرمہ دانی نا پھل آک سچ انا مہار وکوان آبار چنانا پاناد آتخوک مریرہ۔ پیپر نا جاگہ عالیہ کاریم اٹ اتسا چنانا ہر وخت پاک وسفا اسمہ ناز وڈ دار ع چنانا اس جوڑ مریک۔ دن اسمہ بلوچ ناچوری اس رک۔

ہندن بلوچستان اٹ دارسم و دود آک زند انادے تون اوارا و دوسا کارہ و داگلز مین ع اوانا باقی تون کل جہان آن جتا و بے مٹ جوڑ کیرہ، ہموراجی آدودا تا ہیبت مونی مرسا ہنو۔

(برچاء)

دن کہ بلوچستان زیبائی تون اوارا اورا گین بھلن و ہستی تیان شپ ع جاگہ اس ہم ارے ہندا سوب آن داڑے دود ربیدہ، زبان و ادب اسمہ وڑانا وڑاسے ٹی جھیرہ ٹی و کشت و خون نا گواچی اریر۔ ہندن آن گڑا نن بلوچستان نا چندی جاگہ غاتیاں دود ربیدہ نا گڑا تے سچ کرسا و بیٹ ترسا دافتے ٹی خوکی پشما بلوچستان ع بیہ سیرہ بلوچستان اس جوڑ کنگ نا کوشست اس کینہ ہراڑے

دخت اتون اوارا اورا بلوچ ناچوری نا کاٹم نا کیرغ آن پیش تمسا کاٹم نازی آسمریک ہرا کہ عزت نگ و ناموس جوڑ مریک۔ داڑے دستار نا تینا اسمہ جتا ع شان اسمہ۔ زابلول نا پلو نا عزت و احترام نا کچ زینہ نا دستار ہم اہمیت تھک۔ ننا ڈیہہ آجنگ آک کہ مرغن چکر یا کس اسمہ آن غلطی وردینک اس مرے تو زابلول تینا پلو یا زینہ تینا دستار ع کاٹم آن شیف کیک تاکہ امن و خیر

بلوچستان نا گلز مین آنوشتہ کنگ اسمہ بھاز بھلو کین ع زمواری اسمہ، ہراڑے پٹ و پول کن نیٹ یا کتبا نا دودی کنگ کاریم بک، امنے کہ پولکن آگیری ٹی داڑے کاریمک اف آن حساب ع۔ ہندا سوب آن پیر و رنا چنگ و بھلن تون توٹل بش آن تینا چنگ بھلا تحقیقی آنوشت آتے گو ٹوڈ پیوند اٹ بریر کنگ نا گرج مریک۔ ”بلوچستان نامڈیک“ نا داچر جوٹی ٹی ککار آ سنگت آتے مہرانا ٹیک گدریفسا نن مونی پھل اگا بلوچستان نامڈی تیبی اینو ثقافت رسم و دود و ربیدی آگڑا تا ہیبت ع کینہ۔

کہ نن بلوچ اُن و داگلز مین نا ”استان“ ع یعنی ”بلوچ۔ استان“ بلوچ نا رسم و دود آتے درسر آن بنا کین تو اسمہ شین اسمے ٹی دانوشت نا ہمو سخت پورو مریک، وحق تے ادا مریک ہرا وڑانا گرج ع۔ نا ثقافت و دود آتیبی ہرا گڑا ک امر ع؟ بوکہ اوقتی نظر اس شاغن۔

دستار:-

بلوچ قوم انا دستار تون تلفی آن سنگتی ارے، بس فرق دادے کہ چنا ودی مس ہمو دستار ع مار و مسر نا کاٹم نا کیرغ آن اونا کاٹم نا زیبائی و چوٹ مفنگ کن تخرہ ہرادے براہوٹی و بلوچی ٹی ”سرچہ“ پارہ۔ ہرانا مطلب ع کاٹم نا جاگہ۔ داوڑ اٹ دستار

مرے۔ مون انا بندغ دستار نا شرفندی آن جوان واجب مریک گڑا او ہم دستار نا شیف منگ تون میڑہ ع منک۔ (میڑہ ہم بلوچستان نا ہنن آدود آتیاں اسمہ ع، ہرادے مونی سرجم وڑاٹ ذکر کتنگ) دستار تو بلوچستان آن پیش آن ہم بھاز جاگہ نا مخلوق آک کاٹم آچنگو پٹی اس تفرہ و لے داگلز مین آ دستار نا اخس بھلو اہمیت اسمہ جنتے ہم ہمون بھلن و بے پایاں ع۔ لس وڑاٹ داڑے دستار نا تفنگ کن ہفت ہشت یا اوکان ہم بھاز میسر نا سچ اس المی ع۔ ہندن داڑے دستار نا ہم تینا تینا و پڑ وڑک اریر۔ سلیمانی بلوچ آتا کنڈ امری لگیٹی تا ول کنوک آ دستار تون اوقتا ول

کنوک آ ریش تینا مٹ تیبٹ ع۔ ہندن اوغان بیٹ آتیا اوغانی آ بھلا و رنگی آ دستار تا تینا اسمہ جتا ع رعب اسمہ۔ سراوان و جھلاوان اٹ ہندا دستار سادہ و لے بھاز وڑ و پتین آرنگ انا سچ اٹ و پڑ کنا مخلوق نا کاٹم تا رکوک ع۔ مکران اٹ دستار نا شوندری ٹی بھاز کتی ارے واہم اوڑے دستار نا سچ ع پین وڑاٹ اسے ٹی کاریم اٹ اتسا کوپہ و کاٹم آ شاغرہ۔

افسوز نا ہیبت دادے کہ اینو بلوچ نا ڈیہہ آن اونا دستار نا وڑاٹنگا پین کینی شان و شرف مندیک مدان مدان گم مرسا ع۔ گمان ہندن ع کہ اینوسد بندغ ائی اسمہ بندغ اس دستار نا قدر ع پیہہ مریک و لے بیٹو آک تے داسہ ہم اف آن حساب ع۔

بلوچستان نامڈی تیبی رسم و دود آتیاں چنگا چناتے کن اخس زیبا و حیران کروک ع گڑا ارے دن کہ چنانا ودی منگ آن دمستی پد بائی تے دارو نا دروشم اٹ گڑا اس چٹیرہ ہرادے خلقتی آ بندغ آک ”دستی“ پارہ۔ ہندن ننا ودی مروک آچنا تے ڈاکڑ آن زیات ارائی درمان و اوقتا ہو عنگ چرکا و وڑاٹ تے لمہ ودائی آن بڑزا سچ کس تپک۔ چنانا وڑاٹ انا دو ایک کل سچ مریرہ ہر اسٹ آن مچٹ مچٹ چنگا چنگا سچ آتیبی تفرہ و چنانا نا جوڑی نا وخت آ ہندا دو ایک دیراٹ خلنگسا و چنانا بائی پڑی پڑی چٹینکسا کارہ۔ ہندا (گرنگ) تروک آ ودائی ع ”دبچہ“ پارہ۔ اوکان بیس چنگو منکو تیبٹ جوڑ کروک ع دارو ہرا کہ ننا دودا آتیاں

02

جاچ

افضل مرادنا رٹھی ”دروشم“

خواہک۔“
عارف ضیاء افضل مرادنا دروشم نگاری نا
بارواٹ ہندا کتاب نا سرلوز ائی دُن
نوشتہ کیک:

”افضل مراد تینا قلم اٹ دروشم خواجہ غاتا
اسکچ ۽ جوڑ کنگ ائی ۽۔ او اسکچ نا لکیر
آہیت اوفا شخصیت نا پڑدہ غاتے مُر
کنگ ائی ۽ اوفا تاریخ ۽ نوشتہ کنگ ائی
۽۔ دا کاریم قلمی فوٹو گرافی نا ہنرتون اوار
شخصیت و تاریخ نگاری ہم ارے۔

براہوئی ادبی سوسائٹی ہرادے ای تینا
جندا ادارہ سرپند مریوہ کہ براہوئی
زبان و ادب نا شوندری و شرحالی ٹی دا
ادارہ نا بھاز بھلو کڑداسے و دا ادارہ نا
کالچاک عبدالقیوم بیدار، ڈاکٹر
عبدالرزاق صابر، افضل مراد، عارف

ضیا، وحید زہیر، نورخان نواب محمد حسنی،
پروفیسر خدا سید ادگل، پروفیسر حسن ناصر،
مہروان آ مطلب مینگل و عزیز بیدار اس
تادے ون نا خواری خلیص اوڑدہ سننے کہ
دا ادارہ بلوچستان نا تیوئی براہوئی
نوشتکار آتے نمائندگی ترسا ہر علاقہ نا
نوشتکار کتاب آتے شینک کرسا لیسے،
ولے براہوئی ادبی سوسائٹی نا گچین آ
کتاب آتا گچینی ۽ پروف نا بے کچ آ
ردیک بے تام کیرہ۔ سلاہ دادے کہ
کتاب آتے شینک کنگ ائی آن مُست
اسیکان ضرور پروف ریڈنگ کرفر۔
دا کڑن منشائی وٹاٹ نن تینا خدمت
آتے تنگ کیند۔

افضل مراد نا خاکہ غاتا دا کتاب دروشم
انا جوزہ اٹ (ارٹھی شیخ) ائی ہم پروف نا بھاز سنگین ۽
خواتنگ الہی ۽۔ ردی ارے، ہرا کنگ ہم نوشتہ نا اصل
نوشتہ کنگ آسان
۽ کاریم اس اف۔ و بے بے کیرہ۔ ولے دا مضمون ائی او
وخاص وٹاٹ ہدو
پروف نا ردینک آتے پیداوار کنگ نا
اول نا بندغ آتیا
جاگہ غا کوشست کیوہ ہموردانگا لوز آتے
نوشتہ کنگ بھلو
ای تیت سہی لکھسا نمون آتو۔

5 میکو پنہ غا برجاء

آن کاریم بلنگے او مضمون کاری نا پالو
کروک آتے کن اُست بڑی نا وسیلہ
اٹ پاش مریہ۔ افضل مراد نا اولیکو
اس ہم ارے۔“

اومونی مستی نوشتہ کیک: ”دروشم نا رٹھیو
تکلفی نا جوان ۽ نمونہ اسے۔ ارٹھیو
بخ افضل مراد نا لٹھی و تینا سنگت آتا لٹھی

..... غمخوار حیات

دروشم ائی گڑاس بزرگ و ہندن ۽ ہم
خیال ۽ ہراقیا نوشتہ کنگ مچے مشکل
غان کم اف۔ ہر جوان انگا بندغ، لائخ
آ بندغ ایلو فلکار نا اُست ائی جاگہ
کوشست کرینے کہ اوفا دروشم آتے اسے
اندسہ وٹاٹ اسیٹ پاش کنگے تاکہ خوانوک
آتے دروشم کاری نا تنگ دامنی آن ہم
چا ہنداری مرے۔ دا کتاب ادب نا
طالب علم و خوانوک آتے کن اسے گچین ۽
کتاب اسے۔ او نوشتکار آتیا مستی نوشتہ

”چڑیک، زراب پروانہ“ نور محمد
پروانہ۔ ”پیرانگا ورنہ“ غلام نبی راہی۔
”خولم نا بھرم و نا کو“ نادر قمبر ائی۔ ”ترقی
پسند آملہ“ جوہر براہوئی۔ ”پیاز آن پی
ایچ ڈی اسکان“ ڈاکٹر عبدالرزاق
صابر۔ ”کس ارے کئے آبار، نم
چارے نئے یا.....؟“ عبدالقیوم
بیدار۔ ”تاج کنا دشمن“ ڈاکٹر تاج
ریسانی۔ ”تغ نازہیر“ وحید زہیر۔ ”ہم
غزواہ ہم نواب“ خدا داد گل۔ ”کنانے
آن بندغ“ جبار یار۔ ”کنان چٹان
بس، افضل مینگل۔ ”تینا سچائی سلوک
آ بندغ“ عارف ضیاء۔ ”ای نے پٹو
ہراڑے ہراڑے“ یاسین بسمل۔
”پداشام مس“ طاہرہ احساس جنگ۔
”نم تیت پاپو“ میر محمد الفت۔ ”خن تا
پدینی“ حسن ناصر، ”ہدہ نا ورنہ“ افضل
مراد (نوشتوگ): ڈاکٹر عبدالرزاق
صابر۔

داکان مست کتاب نا سرلوز آہیت
عارف ضیاء نا ”ادبی کنیا“ و وحید زہیر نا
”افضل مرادنا دروشم کاری“ نا سرحال آ
نوشت آک ساڑی ۽۔
افضل مراد ہر اسے شخصیت نا خاکہ ۽ ہم
کڑدار نا پن مزاج نا وٹاٹ گچین ۽ سر
حال اس تنے۔ پی آ ادیب افضل مراد نا
سنگت و تیت چندی خاکہ غاتے نوشتہ
کروک آ وحید زہیر دا کتاب ائی افضل
مراد نا دروشم نگاری نا بارواٹ نوشتہ
کیک: ”دروشم کاری بے تکلفی خواہک۔
ہر نوشتہ نا جس ۽ بڑزا کیک۔ ہرا
نوشت آتے ٹی بے تکلفی مف یعنی شک
”جوزہ نا بالاد“ ڈاکٹر عبدالرحمن
براہوئی، ”جہد انا مثال اس“ گل
بنگلوی، ”اُست انا امیر“ امیر الملک
مینگل، ”الس نا شیدا“ شاہ بیگ شیدا،
”تینا تین تون ہیبت“ منیر احمد بادی،
”ظفر نا سفر“ ظفر معراج، ”نی چٹالس“
اے ڈی بلوچ۔ ”عاجزی آن نوابی
اسکان“ نورخان نواب۔ ”صدف آن
شائیل اسکان“ حمیرا صدف حسنی۔
”سوسن ہرا پھل ۽“ پروفیسر سوسن
براہوئی۔ ”نصیب نا نصیب“ ڈاکٹر
نصیب اللہ ”شاعر آن زیات پروفیسر“
ڈاکٹر لیاقت سنی۔ ”بے سائی ٹی سما“
ڈاکٹر منیر ریسانی۔ ”ترند آبرانز“ ڈاکٹر
سلیم کرد۔ ”تلا نا خواجہ“ رازق
اباکی۔ ”رنگ آتا سیو“ حمید بلوچ۔
”عالم نا عجیب رنگ“ ڈاکٹر عالم عجیب
”مہرانا ترانہ“ اختر چٹال۔ ”تینے ٹی بے
شمار“ حسین بخش ساجد۔ ”اونا ڈول ۽
پین اٹ ۽“ عمر فاروق۔ ”دالطیف ۽ دیر
چاہک“ حاجی لطیف بنگلوی۔ ”لڈسا
بروک آتوڑ“ بشیر گدانی، ”اومیت آتا
سہب“ عمران فریق۔ ”ناکو خلوک
آمون ملوک آ“ سلطان احمد شاہوئی۔
”ورندی نا ورنی“ ڈاکٹر عزیز
مینگل۔ ”گچین آتوڑ نا بھرم“ عظیم
جان۔ ”یاد آتا غمخوار“ غمخوار حیات۔
”پناہ بے پناہ“ پناہ بلوچ۔ ”زباد آ
شاعر“ شمس ندیم۔ ”ساز انا ہمراز“ عالم
مسرور۔ ”فکر انا شاعر“ نذیر شاکر۔
”بخت انا گوازی“ ڈاکٹر سرور پرکانی۔
”اسے پین صابرا“ غلام دیگبر صابر۔

بوگ شوگ

گورتچ ء شرف ایتوہ، ہتم اٹ ٹھپی مسنت

نے۔“ ادب ناسرخیل ولد زور آن مخا، پارے ”سادہ ء بندغ اسے اُس۔ نن کل اتون ہندا ویل آک ء۔ نے ساء بیوس و غلام آتیاروچہ نماز شیخ ء۔ ایہن ہم نیزگار آتھون ارے انت اس، غریبی و تنگدستی ٹی نن، ہمو روچہ غاتے ہم تو رہین، ہرا کہ ننے آ فرض اوس۔ نن بہشتی اُن، خدا بشوک

ء۔ فریشان مقبو۔ دا پاپو ہراوڑا اتوت ء، توت اٹھفت وڑ مریرہ؟“ ہمو مستوگ نا ورناکہ دا گناہ و ثواب آتا خواجہ کس، اول کرے ”خواجہ! توت پلائی و خرتوت اوڑدہ ء۔“ ادب ناکماش پارے ”توت انا قدر ء سندھ انا مخلوق چاہک۔ توت انا بے حساب رنگ آک ء۔ توت پلائی، خرتوت، نرتوت، شہوت، آن بیدس پین

دانشور چلا غایت ملا شیر چانا چادان ء بیٹ

کرے۔ میڈم اس محاسبش مس، دا کارخیر

اٹ تینا شیخ ء شاعسا کل اکن اسہ اسہ رکابی

توت انا شافنا۔ دفتر نا درگہ ء دھکے ترسا

روچہ نا احترام اٹ چھے ششم الا، کنگ تون

اورتوت و خرتوت ناسفت و ستاشے مریدو

کریرہ۔ اسہ لبرل ء

میڈم اس دے ارٹ

آخریش اٹ بسوک ء

منہ چرپ ء پراہہ ہم

بیکہ ایسکہ۔ ہرازان

زبان و ادب نا گٹ

چرپ کس۔ روچہ نا

پانزدہ غالی ایس او نا

اسہ باسک اس

مستوگ آن کٹوراس

توت، کٹوراس زڑدلو،

ہیزک اسے ٹی خاسن

ونحسی اس کٹالی نا

سگت آتے کن

ایس۔ پارے دا

مستوگ نا ہمو نہادی آ

میوہ خاک ء ہرا کک

کہ گیشتری مستوگ نا

سگت آتے ہم دو

پڑدہ ہندا ہیبت آتا

بفسہ۔ ہندا ہیبت آتا

بفسہ۔ ہندا ہیبت آتا

بفسہ۔ ہندا ہیبت آتا

بفسہ۔ ہندا ہیبت آتا

بفسہ۔ ہندا ہیبت آتا

بفسہ۔ ہندا ہیبت آتا

مش لچ نا کہوک آگو ہنگو آگڑا تیان

جوڑ مفسہ، بلکن است انا خشت آتیان

بٹنگ تون زبان ناسہ شاعر اس بے دھول

آن سے چاپی آہلک تے، ایلو ادبی

..... سید محبوب شاہ

مش لچ نا کہوک آگو ہنگو آگڑا تیان

جوڑ مفسہ، بلکن است انا خشت آتیان

بٹنگ تون زبان ناسہ شاعر اس بے دھول

آن سے چاپی آہلک تے، ایلو ادبی

..... سید محبوب شاہ

مش لچ نا کہوک آگو ہنگو آگڑا تیان

جوڑ مفسہ، بلکن است انا خشت آتیان

بٹنگ تون زبان ناسہ شاعر اس بے دھول

آن سے چاپی آہلک تے، ایلو ادبی

..... سید محبوب شاہ

مش لچ نا کہوک آگو ہنگو آگڑا تیان

جوڑ مفسہ، بلکن است انا خشت آتیان

بٹنگ تون زبان ناسہ شاعر اس بے دھول

آن سے چاپی آہلک تے، ایلو ادبی

..... سید محبوب شاہ

مش لچ نا کہوک آگو ہنگو آگڑا تیان

جوڑ مفسہ، بلکن است انا خشت آتیان

بٹنگ تون زبان ناسہ شاعر اس بے دھول

آن سے چاپی آہلک تے، ایلو ادبی

..... سید محبوب شاہ

مش لچ نا کہوک آگو ہنگو آگڑا تیان

جوڑ مفسہ، بلکن است انا خشت آتیان

بٹنگ تون زبان ناسہ شاعر اس بے دھول

آن سے چاپی آہلک تے، ایلو ادبی

..... سید محبوب شاہ

مش لچ نا کہوک آگو ہنگو آگڑا تیان

جوڑ مفسہ، بلکن است انا خشت آتیان

بٹنگ تون زبان ناسہ شاعر اس بے دھول

آن سے چاپی آہلک تے، ایلو ادبی

..... سید محبوب شاہ

مش لچ نا کہوک آگو ہنگو آگڑا تیان

جوڑ مفسہ، بلکن است انا خشت آتیان

بٹنگ تون زبان ناسہ شاعر اس بے دھول

آن سے چاپی آہلک تے، ایلو ادبی

..... سید محبوب شاہ

مش لچ نا کہوک آگو ہنگو آگڑا تیان

خوینک شاعری ودی کیک، بشندہ تینا نازک آپرہ غایتی کڑو کڑو آہسک تا، ہرا تم خوشی ناسرورز کنا بارن آجوڑ تیان بک ہلنگ کن بریک، گڑا خوینک آک کنے سوردریانا شیف ڈب ایترہ، ولے بشندہ کنے کڑک نارہی آچخل ایٹک۔ اخہ وار پدے پد بشندہ نازیبغاخن تا جوکنے مُر

ہموڑے دے، ہراڑے زندانارا سگی زی

نچ سلوک کس۔ ولے خوینک آتا کڑو ک

اسہ وارولداکنے زندانارا گدان آسر کریر۔ ای

شے مرید اٹ، ولے بشندہ و خوینک

ہڑتوم آتھون مہر کیوہ۔ بھلا چلہ ناخ انگا

چرک بشندہ و خوینک آتا کچاری ٹی ہرا تم

کناپاش انگا سینٹی ڈوک لگرہ، تو ای تینا

نت تے بخاری ٹی لگوک آ آتش دان نا

زراب آتا پارہ غا مر بیوہ، است مونجا

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

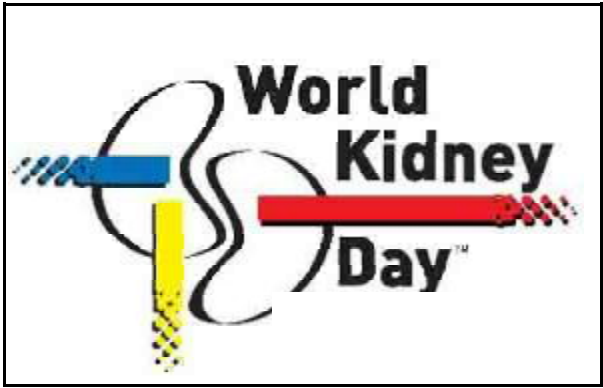
مریک۔ اسنتے کہ موپر و فیسر، افسر، ملازم

All About #Brahui

- * Online Brahui Books
- * Interviews
- * News
- * Novels
- * Poetries
- * Short Stories
- .....And more

برابوئی نابات
برابوئی ٹی

www.talarbrahui.com

نوشتانک

پک آتاجان درانخی نابابت آگاہی نا جہانی دے بلوچستان اٹی ڈائیلائسز نا حالیت

برفسا کے وتینا تے کنسا کے۔ انسٹیٹیوٹ آف نفرولوجی (بق) ء صوبہ بلوچستان اٹی فیل پک آتا درمان نا صوبہ بلوچستان نا اولیکو بھلوزز اس خوج کر سا جوڑ کرینے، داڑے ہم نا جوڑ آتے کن ڈائیلائسز نا آسراتی ساڑی ارے، اومیت ہسپتال کوئٹہ ٹی ڈائیلائسز نا بندا ء تخسا ء داسد داڑے کڈنی ٹرانسپلائٹیشن و پک آتا بابت پٹ و پولی کاریم ہم زوت بنا یک۔ بینظیر ہسپتال مری آباد اٹی ہم نا ٹیم انا کوئٹہ نا چار ہسپتال اٹی ڈائیلائسز نا آسراتیک ساڑی اریر، ہرائٹی سول ہسپتال، کڈنی سینٹر بق، شیخ زید ہسپتال، بینظیر بھٹو شہید ہسپتال اوار ء، ہرائٹیان سال انا ہزار آتا جوڑ آک فائدہ ہر فنک اٹی ء۔

مخلوق ء جانجوڑی نا بنداوی آسراتی تا فراوانی نابابت حکومت بلوچستان تون اوار ایلو آسراتی ادارہ فاک، و ہستی دار آ بندغ آک تینا و س انا کچ آگ م کچ کنگ اٹی ء۔ ڈائیلائسز سینٹر آتا جوڑ کنگ نا کاریم صوبہ نا کل مر اٹکا علاقہ غائبی اسد وڑ بنا کنگا نے۔ سال 2022ء اٹی 16752 نا جوڑ ڈائیلائسز نا آسراتی تیان فائدہ ہر فیر، دخت اس کہ کبھی نا جوڑ آک دران جوڑ منگ اٹی ء۔ صوبہ 22 آن زیات ضلع ٹی

مہ دار ڈائیلائسز ء۔ دخت اس کہ آختی خرابی نارنداٹ پک آتا پیوند یعنی کڈنی ٹرانسپلائٹیشن ہم کرفنگ مریک۔ پک آتا فیل منگ نا منہ نشانی تیان دم انا سلنگ، سستی، کواک، پکرنام خیال ہنگ، پڑو نا کف کنگ، جون انا پرتنگ، و بے آرمی ناوڑک اوار ء۔ دخت اس کہ ختی وڑ

..... ڈاکٹر شوکت علی بلوچ

اٹ فیل مروک سوب آتیبی دست، الٹی، ملیریا، ایکسڈینٹ، اومپیداری نا دے تیبی زیات دتر ہنگ، بیداد، غلٹ انا منہ دارو سے نا زیات کاریم اٹ انگ، پک آتا پتھری نا دخت آدرمان مفتنگ آن عمر اتون

سوب اس اریر۔ پک آتا نا جوڑی آن ہتنگ کن دیر زیات کنگ، دن کہ ہڑدے ہشت گلاس کنگ، ورزش و کن خورنا سادہ منگ اوار ء۔ دخت اس کہ سگریٹ کھنگ و ہونی آن ہتنگ، تینے آن دوا ہتنگ و کنگ، یعنی سیلف میڈیکیشن آن ہتنگ الی ء، داڑتون اوار جنگ فوڈ تون اوار کونٹی

پک آتا جان درانخی و اوقفا اہمیت ء تالان کنگ مخلوق ء دا نا جوڑی نابابت آگاہی فراوان کنگ کن ہر سال مچ آدنیا ٹی مارچ انا ٹیکو ہفتہ نا بیچ شنبہ نا دے پک آتا جہانی دے (DAY KIDNEY) اڈتنگ۔ دا دے ء اڈتنگ نا بنا انٹرنیشنل سوسائٹی آف نفرولوجی و انٹرنیشنل فیڈریشن آف کڈنی فاؤنڈیشن کریر۔ ہرا کہ 2006ء آن ہر سال ریسہ اسے ٹی پک آتا نا جوڑی تا تو ننگ نا آگاہی ناوڑاٹ اڈتنگ۔

انسانی جون اٹی مُت انا دوشم اٹ ارا ہزہ مچ انا شیف انا مچ انا ہڈ انا راسٹیکو و چیکو کڈن آن مریرہ۔ دارا ہزہ ہمو بھلا ہزہ غائبی حساب مریرہ، ہرائٹی پکلو خرابی اس ہم کھنگ نا سوب منگ یک۔ دتر آن سٹی آگڑا تا کھنگ اٹی مکف فراوان کنگ تون اوار جون اٹی نمکیات نا کچ ء بربر ہتنگ دتر ناخین ء زہ جوڑ کنگ نابابت ہم پک آتا ہم ء کد اس مریک۔ ہرا تم پک آک خراب مریرہ، تو داٹی آگڑا ک دتر اٹ مچ مریرہ، و اوقفا پیش تمنگ پک منگ، ہرا اٹان انسانی جون اٹی بے کچ ول و چوڑی ودی مریک۔

گڑا تیبی بے انا کچ انا ودی ہم پک آتا نا جوڑی نا بھلو سوب اریر۔ اسہ کس اسے نارداٹ 20 آن 40 درسد شوگر نا نا جوڑ 50 سال نا وٹی آن پد پک آتا نزوری نا گوچی منگ کیرہ۔ ہندن ہائی بلڈ پریشر پک آتا نستان نا سوب جوڑ مریک۔ پک آک انسانی جون اٹی دیر انا نظام ء ریگولٹ کنگ تون اوار منہ ہارمون اسے نا کمک اٹ دتر نا وڈنگ و ہڈ آتا سوگو کنگ اٹ بھاز کمک فراوان کیرہ۔

اگہ پک آک کاریم ء ارا گڑا دخت آدرمان و ڈائیلائسز اٹ اوقفے دوارہ کاریمی کنگ مریک، و لے بدختی نا ہیبت دادے کہ منہ نا جوڑ و اوقفا تیبائی ڈائیلائسز آن نمون مریرہ۔ و دا وڑ ختی وڑ اٹ فیل مروک پک آک مدامی کن کاریم ء ارا۔ ہرا بندغ آتا پک آک آختی وڑ اٹ کاریم ء ارا، و اوقفا درمان بیرہ ہفتی ٹی ارا یا

اسہ کس اسے نارداٹ مچ آدنیا ٹی ہر سال 17 لکھ مرک پک آتا چندی نا جوڑی تا سوب آن مریک، و دا نا جوڑی مرک انا شیمیکو بھلا سوب جوڑ منے۔ پک آتا نا جوڑی نالس وڑاٹ بندغ ء ہمو تم سا تمک۔ ہرا تم پک آک بھاز خراب مریرہ۔ شوگر و ہائی بلڈ پریشر نا دخت آتفنیص مفتنگ ہم پک آتا بے کار منگ نا بھلو

اسٹ انگا سینز ء، ہرائٹی حکومت بلوچستان ہستی دار آتا مک و مکلمہ زکوٰۃ نا مک اٹ نا جوڑ آتے کل دارو تا فراوانی ٹی گچین سروس فراوان کنگ اٹی ء۔ کڈنی سینٹر

10 میکوپنہ غا برجاء

جاچ

کیونست مینی فیسٹو اسے جاچ اس

دنیاٹی انت کاریم اس کیس اوڑکن محنت و خواری ضرور کروئی تمک، و محنت خواری ٹی ہمو وخت بندغ سرسب مریک ہراوخت کہ تینا زبان تون سچا مرے۔ توگڑا او تینا ہمو سخت اٹ سرسب مریک۔ داڑے ہیبت منگ ء اسے ہندن ء شخصیت اسے ناہرا کہ تینا زند ء تینا لمئی آبولی کن وقف کرینے۔ ہرا دے کہ ایونگہ نا مخلوق داخس اہیت تنگ اٹی اف۔ او فتنے تینا داسکان وخت بولی نا بارواٹ کاریم تا سچ خراف۔ مطلب مینگل ہرا کہ براہوئی ادبی سوسائٹی نا باسک اسے تون اور ادارہ کمپوزر ہم ارے۔ اونا خوش تہی آن کل واقف اریر۔ ہر بروک آڑتون تینا مہر و مرہیت ء اسے جوان ء وڑ وڑ وڑ ملوک آمون اتون کل اتون پیش بریک۔ اونا مجلس اٹی اسے ہندن ء زیبائی اس ارے کہ ہرا اوڑتون منے یا ہرا اودے شوک آن چاک تو اودا ہیبت انا اندازہ ء بھاز جوانی اٹ خلوع۔ مطلب مینگل ہرا دے کہ داسے ن کتاب اسے نامصنّف ہم پانگ کینہ۔ براہوئی زبان مرے یا کہ ایلو زبانک مطلب مینگل بھاز آ کتاب آتے کمپوز کرینے۔ اودے اونا کتاب ”کیونست مینی فیسٹو“ ء ہینک منگ آ مبارکبادی ایتوہ۔ داکل اونا خواری نا پد ء۔ تینا کتاب اٹی جاگہ اس نوشتہ کیک کہ ”کیونست نظریہ سچ ء وڑ وڑ وڑ اسے دن ء خیال یا اصول اس اف ہرا انسان تے جتا شیخ کے، یا اوقتا حق آتے خلع۔ دا توہیرہ ہموراست اناگ تعلقداری ء ہراس مخلوق ناویل و زندا ناشی بڑزی تون تفوک ء۔

ناراج اٹی ساڑی طبقاتی شیخ و بانٹ اصل سوب ء ویل و مشکل آتا۔“ کیونست مینی فیسٹو نا براہوئی بدل آن گڑا اس لوز نما خدمت اٹی پیش ء۔ ”انسانی زند اٹی اسے ہندن ء تاریخی ء تحریک اس، ہرا ناخن تا مون آبر جا ء، وساڑی ء۔ ملکیت نا تعلقداری تے ایسرکنگ کیونست نا اسے خاص ء فرق اس اف۔ گدریلوک آ زمانہ ٹی تاریخی حالت آتا بدلیفنگ آ ملکیت نا کل ء تعلقداری تے ٹی بربر بدلی ایسرمنے۔“ ”نیازی نا ساڑی حیثیت نا ایسری کردی ء۔ ہرائی اوہیرہ کٹ انا اسے اوزار اس جوڑ منے۔ گڑ ہنداژان زیات جیرانی نا ہیبت انت مرو ء کہ ننا بورژوا (ہرگارچہ) پاک دامنی نا جوش اٹی مون آتینا کرج آتے اتے۔ داظاہر ء کہ کیونست آک کل انا مون آ ہموکانود ہرا کہ نیازی ء قلی نا مال جوڑ کے۔ کیونست آتینا انت چٹھی اس کہ نیازی نا ساجے داری (خیال داری) رانج داخواست آن برسایسو۔ زنان بازاری نا تو انت پاپے بندغ ہرا تم او فتنے تینا مزدور آتا نیازی تیان اُست پُر مہف تو اسٹ ایلو نا نیازی نا جائز تعلقات تنگ اٹ بھاز خوش مریرہ۔ سرمایہ دارانہ برام اصل اٹ ارا زینفہ تنگ نا رواج ء، ہندا سوب آن کیونست آتینا سبھلو التزام اس خلنگ ء، دا کہ دا منافع آن پورو ء پد پشت حصہ داری نا بدلہ ٹی نیازی تا توار کرسا او کانودا حصہ داری قائم کننگ خوارہ۔“

کتاب نا بارواٹ ارفیت کہ ”نما و کتاب نا براہوئی مٹ بدل کننگ نا انت سخت کس۔“

.....رزاق صابر درہنگڑھ

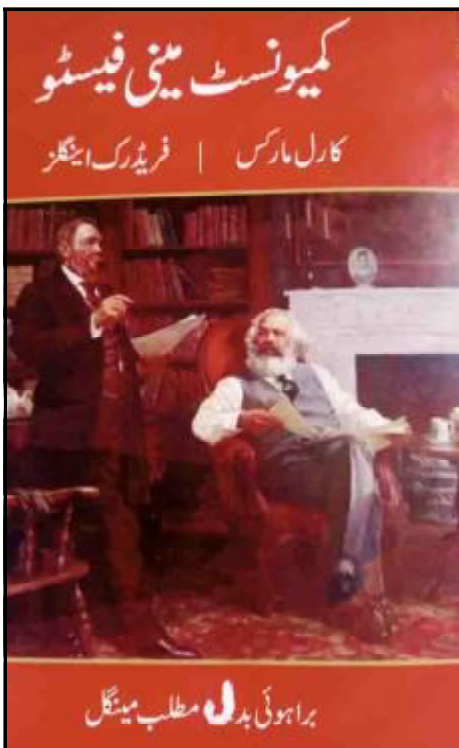
بدل بھاز منست آن منے۔ ای ہم دامٹ و بدل ء ایو آن پیست سال منست کریٹ۔ ولے بھاز آسوب آتینا دا وخت اسکان ہینک منگ و مون آپتیک کتو۔ ہیبت دادے کہ ناراج اٹی کیونست آتا برخلاف بھاز آ طاقت آک ہندن ء پروپیگنڈہ یا ہیبت کرینو کہ اینودا لوز ء کس تینا زبان آانگ خواپک ولے کیونست یا سوشلسٹ راجی سانس آتا آتا برخلاف جنگ کیرہ اودنیائی انصاف

نا خواہندار ء، ہراڑے ہرا انسان ء اونا محنت و خواری نا بدل اٹی آسراتی و زر ملے۔ کیونست نظام حکومت ہم ارے کہ دا وخت دنیا نا بھاز آ ملک آتینا کاریم کننگ اٹی ء۔ ہراڑے نا انسانک اسے جوان و شرحال ء زندا اس گدریفنگ اٹی ء۔ ہرا وخت روس دنیاٹی اولیکو کیونست نظام حکومت یا انقلاب نا ذخار جوڑس تو اونا سپر پاور منگ آن پد یورپ خاص وڑ اٹ امریکہ ایلو واکدار آتون اور مرسا دا نظام ء زور کرے و دانا برخلاف پروپیگنڈہ کرے۔ اوکل کیونست آتے بدنام و بے سبب کننگ خواہسہ۔ دا وخت آ دنیا ٹی سرمایہ دارانہ نظام حکومت یا جمہوریت و اونا مقابلہ ٹی سوشلسٹ

نظام حکومت ء۔ دن کہ مست پانگا کہ سوشلسٹ نظام اٹی بربری نا ہیبت ء۔ راج آک کہ جتا جتا طبقہ غائبی بشوک ء، ہرا نا سوب آن اسے طبقہ ء کل آسراتیک دوئی ء، ایلو طبقہ ہر آسراتی آن بے شیخ ء۔

کیونست آتا نظریہ دادے کہ زور آ اونا لارخ آ نظام حکومت ء ایسرکنگے۔ داڑکن پادار آک جہد کننگ اٹی ء کہ اوکل انسان تے اسے آجو ء زندا س نصیب کیر۔ داسٹم اٹی ارا لوز کاریم اٹ اتگرہ، اسٹ مریک سوشلزم اسٹ مریک کیونست۔ سوشلزم اسے ملک اسے ٹی بروک آ انقلاب یا نظام حکومت ء پاننگ وخت اس کہ کیونست دا نظام نا گڈسر ء کہ سوشلسٹ ملک آتا رداٹ اسے بھلو بلاک اس یا پورا دنیاٹی دا نظام نا کاریم ء۔ گڑا او کیونست پاننگ۔ ہرا تم راج آتینا سچ ء طبقہ اس منگ کل انسانک آجوئی اٹ بربری نا شرحال ء زندا س گدریفنہ کہ ہراژکن 200 سال آن زیات وخت آن کاریم مرسا پتنگ اٹی ء۔ ہرا راج آتینا یا قوم آتینا تعلیم و علم انا گوشت زیات مرے اوڑے کل انسان تیکن ہندا نظام حکومت ء گچین کننگ کن جہد منگ اٹی ء ہرا کہ تینا ملک آتینا وخت وخت آ کینی حق آتا پانگ و بے روزگاری یا ایلو ویل آتا رداٹ برانز (احتجاج) کرسا پتنگ اٹی ء۔ ایو پکے سرمایہ دارانہ جمہوریت بھلو کچ اس اسکان دنیاٹی نظام آتینا کوزہ کرینے۔“ ہرا تم کہ ای اوڑتون ہیبت گپ کریٹ بھاز جوان لگا۔ دا اسے بھلو گام اسے کہ کیونست مینی فیسٹو نا براہوئی مٹ و بدل مس۔ ای دا کتاب ء خواناٹ کنے بھاز جوان لگا۔ براہوئی ادبی سوسائٹی نا باسک مطلب مینگل نا بھاز منتوار آن کہ او دا کتاب نا انتخاب ء کرے مٹ و بدل کننگ آن پدنے اسکان سر کرے۔

نوشتانک

نالمسئی زبان براہوئی

..... بہاول نسیم بنگلوی

داتم اسکان بھلو خدمت سرتنوں۔ ہندن
بے کچ شاعر ادیب داسہ ہم ساڑی اریر،
ہراتینا زبان ات نوشت وخوان ۽ رواج
تتنگ ناکوشت کنگ ۽۔ داڑتون اوراخذانا
فضل ات ننا تعلیمی ادارہ غاتیتی خواننگ
خوافنگ ناکوشت اس ہم برجا ۽، دن تو دا
عمل پوروان پورواف، ولے ولدا ہم اسہ
کوشت اسے و دعا ۽ کہ دا سرسہب ہم

میر۔ ہندن اسکول لیول آہم تعلیمی نصابی
کتاب آک جوڑ ۽، او فتنے ہم کوشت
کتنے رواج تتنگ ۽، اسکول آتیتی دافنا
خوافنگ بایدے پک مرے۔ ننا زبان
ات پرائمری، مڈل، سیکنڈری، انٹر،
گرجویٹ، ماسٹرز، ایم فل، پی ایچ ڈی
اسکان نا ڈگری ہم تتنگ انگ ۽۔ و تخین
ات داک ہم گڑاس خوانزہ تو نوشت کیرہ،
دائی گیشتری و کچینی اتنگ نا تو گرج

ارے، ولے دا ہم پک ۽ نوشت وخوان نا
داچہ ہم زبان ۽ بھلو فاندہ اس ایٹک۔
داکان بیدس ننا ادبی ادارہ غاک ہم اریر
کہ او فک تینا دس انا کچ آ، یاوس آن زرس
کم کاریم کنگ اتی ۽۔ اوفتا پن تا ہم بھلوڑ
اسے، دا بابت فنڈ آتا پنگ، کتاب آتا
شینکاری و ادب و ادیب نازی آخوچ
آک متنگ ۽، دافتا ہم تخین ات ادب ۽
فاندہ مریم۔ ٹی وی ریڈیو آہم ننا زبان
ناشینکاری ناچہ برجا ۽، اوڑے ہم چنگوگ
اس ارے کہ ننا زبان نا وخت و پاس ۽ کم
کننگانے، ریڈیو آ تو دا وخت و پاس اسل
بھاز کم کننگانے، ہرادے ودفنا زبان نا
کمک و مدت ۽ کنگ مریم۔ ہندن
شینکاری نا پڑ آ کچی اخبار و رسالہ غاک
اریر، دن تون شکر ۽ اللہ نا اسہ ہڑدے ٹی
اخبار اس ہم ارے ہرانے ہڑدے نا
حوال آتے براہوئی زبان ات تتنگ نا
سرسہب ۽ کوشت اس کنگ اتی ۽۔ تلارنا
خواجہ غاتا دا کاریم ستا ہم کڑڑک، و او فتنے
کن بین سرسہب نا دعا ہم کینہ کہ او فک
ہندن تینا زبان و ادب کن کاریم ۽ برجا
تخر۔

12 میکوپنہ غا برجا ۽

متکن انگا زبان ۽۔ ننا براہوئی زبان نا
تاریخ بھاز متکن ۽۔ ہندن پاکہ دا گچین آ
زبان نا تاریخ ہزار سال آتینا تالان ۽۔
ولے ایلو پارہ غان گڑاس چا ہندار آتا
پانگ دا ہم ارے کہ ہر ہمزبان اس ہمو
وخت اسکان ختم مفک تا نکہ او زبان نا

پاروک آک دنیا ٹی ساڑی ۽، ودا ستر ۽
نن دن ہم ہلنگ یا پانگ کینہ کہ زبان نا
پاروک آک ہمو متکن اسکان زندہ پانگ
ہراتم اسکان کہ او تینا زبان ات ہیبت
یک، ہراتم او ہمزبان ات ہیبت کنگ
۽ ایک تو ہمزبان کن کہوک تتنگ،
و کت تو زبان ہم کہیک۔ ہندا پانگ و
ہیبت ناردا یا دلیل ات داسہ ہم ننا ملک، و
دنیا ٹی ہندن ۽ زبان ہم ارے کہ دا وخت آ
اوقا پاروک آک بیرہ منہ بندغ سلیمو، و
بھاز آ زبان تا پاروک آک تو دہ دوازندہ
غان ہم کم ۽، و بھاز ہندن ۽ زبان ہم اریر
ہراک کہ کسکو۔ یا بھاز آ زبانک اسہ چکو
علاقہ پانگوتپہ اسے ٹی پانگہ۔

خدا نا فضل و کرم ات براہوئی زبان نا
پاروک آتا اینو ہم کچ لکھ آتیتی ساڑی ۽۔
ننا صوبہ بلوچستان، و سندھ و ملک انا ایلو شیخ
آتیتی براہوئی زبان ات ہیبت کروک آتا
بھلو کچ اس ارے۔ ہندن پیشن ملک
اوغانستان، سعودی عرب، خلیجی ملک آتیتی
ہم براہوئی ٹی ہیبت کروک ۽ ارے۔
داڑتون اور براہوئی زبان ۽ شون تتنگ
کن ننا صوبہ و ملک اتی ہزار آتا کچ ات
شاعر، ادیب، دانشور، پولکار، خواجہ غاک

ہراک کہ دنیا نا اسٹ آن زیات ملک
ات پی ۽، و او فتنی ہیبت و گپ مریم۔
دا زبان تیتی عربی زبان ۽ خدا تعالیٰ اسہ
بھلو شان و شرف اس عطاء کرینے، کہ اللہ
تعالیٰ نا پاک انگا کلام قرآن مجید عربی
زبان اتی ۽۔ داڑتون اور خواجہ نبی پاک نا
حدیث پاک آک ہم عربی زبان اتی ۽،
داکان بیدس ننا پاک انگا دین اسلام نا
چندی کتاب آک ہم عربی زبان ات
نوشت ۽۔ ہرافتہ مسلمانک ہڑدے
خوانزہ، داکان بیدس اسلامی درسگہ تیتی
ہم عربی زبان نا درس و تدریس ہم کچینی
ات برجا ۽۔ عربی زبان آن بیدس فارسی
زبان ۽ ہم دین اسلام اتی اسہ بھلو قدر
اس تتنگانے۔ پارہ کہ فارسی زبان بزرگ
آتا زبان متنگ تون اور ننگا گد ریگلوک آ
دور تیتی بھلا ملک و حکمران آتا ہم سرکاری
زبان منے۔ ہندن دینی، ادبی سبے کچ
کتاب ہندا زبان اتی نوشت اریر۔
برصغیر پاک و ہند اتی ہم بے کچ زبان تیتی
ہیبت کروک آ بندغ آک ساڑی ۽، دا
زبان تیتی اردو، ہندی، سندھی، پنجابی،
سرائیکی، فارسی، ہندکو، براہوئی، بلوچی،
پشتو آن بیدس پین چندی زبانک اور ۽۔
دن کہ اردو ننا وطن پاکستان نا قومی آ زبان
۽، ولے بد سختی نا ہیبت دادے کہ اردو
زبان ۽ دا وخت اسکان پاکستان نا
سرکاری دفتر ی زبان نا درجہ تتنگنے۔

نالمسئی زبان براہوئی ہم دا ڈیہا نا متکن
انگا زبان تیان اسٹ ۽۔ یا بلکن دادے
کل آن متکن انگا زبان پانگہ ہم تو غلط
مفرو، انٹنے کہ پولکار آک دا ہیبت ۽ پک
کریو کہ براہوئی دا ڈیہا نا کل آن بھلا و

خدا تعالیٰ نا کنڈ آن ننے تروک آ بے
حساب نعمت آتینا اسہ نعمت اس ننا زبان
ہم ارے۔ ہر چتا اس کہ ودی مریم،
ولدا او اسہ زبان اسے ٹی ہیبت کنگ ۽ بنا
کیک، تو ہندا زبان ہمو چتا نالمسئی آ زبان
پانگ۔

دنیا ٹی زند تریفوک آہر نسل ہر ہند ہب جتا
جتا سپہ غا تلمسئی زبان جتا متنگ یک،
خدا نا قدرت دادے کہ دنیا ٹی اسہ زبان نا
پاروک آتا جتا جتا تو کم ہم اریر، داسہ
قوم انا جتا جتا یعنی چندی زبانک ہم اریر۔
گڑن پانگ کینہ کہ زبان دودر بیدہ
تون گنڈو گڑا تاپن قوم اسے نا تاریخ
نا رکھوک آمریک۔ و تخین ات قوم اسے
نا رکھانا بند او دودر بیدہ، روایت تون اور
اور زبان ہم مریم، کہ او ٹی او نا کل
تاریخ رکھوک مریم، ہندا سوب ۽ کہ
ہشارا تو کم تینا دودر بیدہ تون اور اور
تینا زبان تا ہم رکھ کن نت و ظلیہ۔ دا
وخت دنیا ٹی ہزار آ زبانک ساڑی ۽۔ ہر
زبان نا بندغ آک تینا تینا زبان ات تینا
ہڑدے ٹی آ گرج و جوزہ غا نا درشانی ۽ ہم
کرسا کیرہ۔

زبان انسان نا ہمو بنائی آ گرج ۽، ہرانا
کہ کمک ات انسان چنگ سنی آن مرک
اسکان اوڑتون سنگتی کرسا زندا پڑ آ اسہ
سرسہب ۽ بندغ اس متنگ نا جہد ۽ برجا
تتنگ۔ دا جہد انا رنگ آتیتی او نا تعلیم و
تر بیت، چنگی، ورنائی، روزگار، دود
ر بیدہ، ساسی، مذہبی، تپتی، راجی ہندن
تینا ایلو گرج آتے ہم تینا نالمسئی آ زبان نا
کمک ات سر تتنگ ناکوشت ۽ یک۔

دنیا ٹی بھاز آ زبانک ہندن ۽ کہ او فک
زیات شوندار ی دو ٹی کریو، ہمزبانک
جہانی کہول آ دنیا نا کچی ملک آتیتی
پانگہ۔ ہندن بھاز آ زبانک زیات
شوندار ی دو ٹی کتو۔ زیات شوندار ی دو ٹی
کروک آ زبان تیان اسہ کچین، پی و ہنین
۽ زبان اس عربی ہم ارے۔ عربی آن
بیدس فارسی، انگریزی، چینی، اردو و
ہندن پین چندی جہانی زبانک اریر،

نوشتانک

پادارسیاسی فیصلہ

گورنر بلوچستان ملک عبدالولی کا کڑ دیر 1960ء نا دے اوغانستان آ ہجرت سے؟
 کرے، اتنے کہ 15 جولائی 1960ء نا
 ملک عبدالولی کا کڑ، ملک عبدالعلی کا کڑ نا دے حیدرآباد و سکھر نیل اٹی باہو نوروز خان

.....عبدالقادردند

آمریت نا دے تیشی نواب محمد اکبر خان گئی
 ء سزائے موت ہنڈنگا سس۔ او وخت آ
 سردار گل محمد جو گیزی نا باوہ سردار باز محمد
 فارم تیر۔ 1971ء اٹی احسان فراموشی
 جو گیزی نواب گئی نا سزائے موت ء
 پٹنگ کن تینا دستار ء ایوب خان نانت تیا
 بلوچستان صوبہ نا ہی مخالفت ء کرے۔
 نٹخا سس۔

کنڈگا۔ ملک عبدالعلی کا کڑ چ زند، اخیر ساہ
 اسکان بلوچ قوم پرست جہد اٹ شریدار
 نس۔
 عبدالولی کا کڑ ہونا فرزند ء۔

اینو ولسا سردار عطاء اللہ مینگل نا فرزند
 سردار اختر جان مینگل ملک عبدالعلی کا کڑ
 نا عظیم سیاسی جہد ء گچن خراج تحسین پیش
 کر سا بلوچ پشتون سنگتی نا تاریخ اس پک
 کر سا ملک عبدالولی کا کڑ کو ان سیاسی
 کارندہ ء گورنر بلوچستان پن کرے۔ و
 متحین اٹ دا اسہ اہم ء پادار ء سیاسی
 فیصلہ اسے۔

ملک عبدالولی کا کڑ تینا باوہ نا ہندی گری نا
 دے تیشی ودی مس۔ ملک عبدالولی کا کڑ ہم
 بلوچ قوم پرست سیاست اٹی سردار عطاء
 اللہ خان مینگل نا سنگت مس۔ بلوچ پشتون
 تاریخی سیاسی رواداری نا شاندار ء ائین اس
 مس۔ ہراوڑ نوری نصیر خان و احمد شاہ اسہ
 ایلو نا حلیف تیر، اوقا نیام اٹ معاہدہ نس،
 اسل ہندن۔

زرکڑی نا مار، برازات آتھون ادار 7 بلوچ
 ء پا ہونڈنگا سس۔ دا حالیت آتا سوب آن
 آغا سلطان ابراہیم احمد زئی بلوچ
 اوغانسان آہنا تو ملک عبدالعلی کا کڑ ہم
 اوڑتون ادار نس۔ قندھار نا خوک آ اوقا
 جیپ اٹ آغا سلطان ابراہیم نا تولوک
 جاگہ نا کنڈ آن پراسرار وڑ اٹ اسرٹک
 اس ڈوک لگا، آغا سلطان ابراہیم بھارتھی
 مس، اونا مار آغا ظاہر ہم ٹھی موسس۔ دا
 شکست اٹی ملک عبدالعلی کا کڑ ہم ٹھی مس۔
 بھارتھی منگ نا سوب آن آغا سلطان
 ابراہیم خان چنگ کتو۔
 پدی بنگ آ ملک عبدالعلی کا کڑ ء دزگیر
 فرزند ء۔ ملک عبدالعلی کا کڑ، میر غوث بخش
 بزنجو، سردار عطاء اللہ مینگل، آغا عبدالکریم
 احمد زئی و ایلیو نیپ راہشون تا سنگت نسکے۔
 نیپ بلوچستان نا بانی باسک آتیا ن نس۔
 بلوچ قوم پرست سیاست اٹی اونا جہد ستا
 کڑوک و گری ء۔ ایوبی آمریت اٹی
 بلوچ راہشون تھون ہم کو پ جہد کرے۔
 بھلو قید و بند نا زند اس گدریفے۔ آغا
 سلطان ابراہیم ولد خان خدا نیداد خان،
 خان قلات نا بھارتھی انا سنگت مسنہ۔
 ملک عبدالعلی کا کڑ، آغا ابراہیم تون
 اوغانستان اٹی جلاوطن مس۔
 آغا سلطان ابراہیم خان 26 دسمبر

آجبت اٹی بلوچ پشتون اسپجائی سیاسی جہد
 وخت انا اہم ء گرج اس ہم اسے۔
 ☆☆☆☆☆

تینا سیاست نا محرک جوڑ کرے۔
 وخت اس کہ 1932 نا آل انڈیا بلوچ

ہزار ڈائیلرس نا آضقی نا جوڑ ء کوئٹہ /
 کراچی / ملتان آہنگ آن پٹھین۔ بلکن
 اوفتے دا کینی نا دور اٹی ارا نا درگہ غا
 ڈائیلرس نا آسراتی تر سا اوقا خاہوت نا
 خرچ وشار تیشی کرائی ارا تیشی درپہ در منگ
 آن ہم پٹھنگا نے۔ دا حساب آتیا ن اسہ
 ہیبت اس پیدوار ء کہ صوبہ ٹی پک آتا
 نا جوڑی ٹی اختہ نا جوڑ آتا کچ بھارت تندی
 اٹ ولسا ہنگ اٹی ء، ہرا متحین اٹ اسہ
 ڈکھائی وچرت اسے آن کم اف۔

سیکڑی حافظ عبدالماجد، مسکوہی جانجوڑی
 سیکڑی نورالحق بلوچ نا خصوصی ملک دونی
 مسنہ۔ دانسٹر آتیشی گیشتری ٹریڈ ڈائیلرس
 ٹیکشن کنٹریکٹ بند او آتینا ت، ء، دا سال
 انشا اللہ نن ملکن آ ڈائیلرس سنٹر آتیا ن
 جوان منٹ اسے پین مشین فراوان کر سا
 اپ گریڈ کینہ، و پین منہ پین ضلع اسے ٹی
 ڈائیلرس سنٹر جوڑ کنگ کن گام گچ کنگ
 انگ ء۔ یات سلعے غا تیشی ڈائیلرس
 سنٹر جوڑ کنگ آن پدا تم اسکان نن ہشت

داکان مست او فک کراچی و ایلوشار تیشی لکھ
 آروپی تے خرچ کر سا ہندا در مان ء
 کر فیرہ۔ چندی ضلع غا تیشی ڈائیلرس نا کچ
 دن ء، ڈائیلرس سنٹر ضلع کچ
 (تربت) 1078، ضلع پنجگور 511، ضلع
 خاران 610، ضلع چاغی (والدین)
 663، ضلع نوشکی 905، ضلع مستونگ
 260، ضلع قلات 515، ضلع خضدار
 1075، ضلع لسبیلہ (حب) 200، ضلع
 جعفر آباد (ڈیرہ اللہ یار) 590، ضلع نصیر

پک آتاجان درانی نا بابت آگا ہی نا جہانی

دے
 .....7 میکو پنے غان ہرجا

بلوچستان سٹارز ریزیدنشل پبلک سکول (رجسٹرڈ)

MAKE YOUR CHILDREN
FUTURE STARS

موسمی

Admissions Are Opened For
Play Group To Matric for girls
& boys hostel & Day Scholars
Session 2023

BALOCHISTAN STARS RESIDENTIAL PUBLIC SCHOOL ®

ادارہ ہذا میں موسمی سے جماعت دہم تک 6 فروری سے 4 مارچ تک داخلے جاری ہیں

لڑکوں اور لڑکیوں کیلئے داخلے جاری ہیں

خصوصیات و سہولت

کوئٹہ شہر کے وسط میں انتہائی محفوظ اور کشادہ بلڈنگ میں بلوچستان سٹارز ریزیدنشل پبلک سکول کو جو دہم میں لانے کا مقصد بچوں کو اسکول سے

پہلے سکول کی تعلیم دی جائے گی۔

صبح سے شام تک کلاسز

قرآن پاک کی تعلیم

پانچ وقت نماز کا باجماعت اہتمام

انتہائی تجربہ کار اساتذہ

10 گھنٹے تین شفٹوں میں روزانہ دینی و عصری تعلیم

ہاسٹل کی باقاعدہ سہولیات

ڈسے سکا لرنر صبح 8:00 بجے سے رات 8:00 بجے تک

نظم و ضبط اہم نصابی سرگرمیوں پر خصوصی توجہ

اندرونی کیبلوں کی سہولت لائبریری، جدید کمپیوٹر لیپ، اور سائنس لیپ،

جدید سیکورٹی اور CCTV کیمروں کے ذریعے طلباء کی دن رات نگرانی

سوپر وولنگ کے تمام فی آرٹیز اور کینڈت کالجوں کیلئے خصوصی تیاری کردہ جاتی ہے

ایڈووکیٹ شمس الرحمن رند، روح اللہ کاکڑ، عرض محمد مینگل، امان اللہ صاحب، اشرف صاحب
میر وائس صاحب، دلاور صاحب، اہرار صاحب، جعفر صاحب

منیجمنٹ سٹاف:

بی آئی ڈی ڈوب، لورالائی، محمد ارشد، کینڈت کالج، قلعہ سیف اللہ، گلشن،
مستونگ، نوشہلی، پنجگور، خاران، کولہو، جعفر آباد، آواران، کینڈت کالج، ہراسی

کلاس 6th

رابطہ:

0333-7505564

0333-3561686

0314-4477954

لنڈی کالج سوگی، مری، ہلیم، PAF سرگودھا، پاکستان ٹیڈی کالج، کینڈت کالج
اور ماڑہ، کینڈت کالج احسن ابدال، کینڈت کالج پشاور، کینڈت کالج سوات

کلاس 7th

آٹھون کالج، لاریس کالج، سندھ کالج، لاہور، انٹرن کالج، فیصل آباد

کلاس 8th

ایڈریس: خواجہ خیل سٹریٹ چاندنی چوک بلاک نمبر (5) سیٹلا ٹاؤن کوئٹہ

امریکہ ٹی صدر گجین منگ کن الیکٹورل کالج نا کج۔

امریکی صدارتی گجین کاری نا نظام بھازول وچھو، ہراومیہدرکن المی امریکہ کہ اونا الیکٹورل کالج اٹی وونٹ آتا کج زیات مرے۔ ہر توام آومیہدر آک گجین کاری حلقہ غائی تینا ج تف آ بندخ آتے زیات آن زیات وونٹ اٹ سرسہب کرفنگ تون اوار اوار کوشست کیرہ کہ زیات آن زیات اوقنا بندخ آک چندری ریاست آتیان سرسہب مرسا الیکٹورل کالج آبریر، ہرائی الیکٹر آتا کج 538 امریکہ، اومیہدر نا صدر گجین منگ کن دا 538 وونٹ آن 270 وونٹ دوئی کر وئی تمک، ہرا اومیہدر دا کج وونٹ کرے، اودے سرسہب گوندلک، ہندا سوب و ملک اٹی جم وڑاٹ اخس کہ وونٹ آک زیات مریر، ولے سرسہب ہومم گوندنگ امریکہ ہرا تم الیکٹورل کالج اٹی مخ ققی کروک آ الیکٹر آتا کج زیات مرے، آخا تو اومیہدر گجین کاری تیبی سرسہب گوندلک۔

امریکہ ٹی گجین کاری امرانہراکان سرمریکہ۔ امریکہ تون صدارتی گجین کاری رو آن راست صدر گجین کنگ کن منگ۔ کل ریاست آتیٹی رہنگلوک شاریک تینا ریاست آتیان کانگریس نمائندہ گجین کیرہ، امریکہ ٹی ساڑی ہر توام آجماعت آتا دہسی

احوال سفر

امریکہ ہم ملک اسے..... (27)

..... آصف بلوچ

raazbaloch143@gmail.com

(ابا کی قبیلہ غان تعلقہ اروڑنا، ”محمد آصف“ نا باوہ پیرہ ٹی ہکنین کردگاپ کلی ابا کی و۔ اوکھی سال آن الیکٹرنگ میڈیا تون گنڈوک و۔ او بلوچستان و ملک انا ایلو کھی ادارہ غائی تینا زمواری تے سر ترسا کرینے۔ دا نیام اٹ او امریکہ غا ہنا تو اوڑے خوک بوک حوال آتے کج کرسا نوشتمی دروشتم، ہرا کھ تلار نا خانو ک آتے کن تالان کنگنگ انگ و۔)

چار سال نا صدارتی مد انا باقاعدہ بنا مریک۔ روس جانی گجین کاری تیبی کزومر تھوس؟ دارداٹ سنگت آک تینگ اینڈریو آن کبھی سوچ آتے کریر، اوڑا ان سوچ کنگا کہ کن امریکی میڈیا غان بندہ کہ روس امریکی گجین کاری تیبی نیام تھسا ڈونلڈ ٹرمپ و سرسہب کرفنگ کن مک کرینے۔ دا بارواٹ نا سلاہ انت و؟ وداٹی اخس راستی مرو و؟ جانی روس گجین کاری تیبی نیام تھسا؟ او پارے کہ دا ہیبت راست و کہ روس امریکہ نا گجین کاری تیبی نیام تھسا۔ ولے داراست اف کہ رو آن راست امریکی گجین کاری آ جابو

سخت گیر و موقف اس تنگ، اودا نا کبھی فورم آتیپا پاش آن پاش درشانی و ہم کرینے۔ سوب داکس کہ ہیلری کلنٹن و سانس کہ او روس و دوست اف، روس انا ٹرمپ و سرسہب کنگ نا منخت داکس کہ او ڈیہہ اٹی تینا فائدہ غاتے دوئی کنگ خواہسکہ۔ اصل اٹی امریکہ ٹی وونٹ بوک آتا خب چٹ اس بدل مریک، اولک تینا علاقہ نا اومیہدر آتا تران تے ہرہ، اوقتیٹی کروک قول آتیپت کرسا تینا است پسندا اومیہدر و وونٹ لہترہ، ہراڑا اوقتی پت منگ، یا ہرانا قول آک اوقتی دروغ لگرہ، تو اولک اودے وونٹ تقصد۔ ہندا سوب آن امریکی سیاست دا مک تینا وونٹ بوک آتا

زیات آن زیات چکار و دوئی کنگ اٹ لگوک مریرہ، دا کل سوب آک تینا جاگہ غا، روس انا نیام تھنگ نا بابت دا پاتنگ کہ الیکٹرنگ مشین سٹم و ہیک کرسا گجین کاری نتیجہ غائی شیف بڑزی کرسا صدر ٹرمپ و سرسہب کرفنگ اس۔ (برجا و)

کننگا نے۔ داڑا ان چپ امریکہ ٹی ساڑی ہراڑا سیاہ فام امریکن وونٹ بوک آتا است و خراب کنگا، ہرانا سوب آن سیاہ فام شاریک بھلو کچ اسے ٹی وونٹ ہنگ نا عمل اٹ شیخ بلوس۔ روس ہیلری کلنٹن نا موناٹ ڈونلڈ ٹرمپ نا مخ ققی و دا سوب آ کریکہ کہ ہیلری کلنٹن روس انا برخلاف

کوشست مریک کہ اونے پیرہ کانگریس نا ٹی حساب کنگ منگ کپک۔ ہرا تم دا قنا سیٹ آتی سرسہب مرے، بلکن سینٹ اٹی حساب پورومریک، تو ریاست آتا نتیجہ غا تا ہم تینا سینٹر آتے ٹی وونٹ کنگ کے، امریکہ نا بنا مریک۔ ولے داکان مست ٹی وونٹ انا نظام الیکٹرنگ مشین تا مک اٹ سر تنگ۔ ولے ولدا ہم دا نا نتیجہ ہنگ اٹ کبھی دے لگک۔ دا نا کل آن بھلا سوب ہمو وونٹ بوک آک و، ہرا الیکٹرنگ مشین تا مک اٹ وونٹ ہنگ کپسہ، بلکن گجین کاری تیان کبھی دے مست وونٹ آتے ڈاک انا مک اٹ راہی کیرہ۔ دا وونٹ آتا سوب آن نتیجہ ہرے آبریک۔ اٹنے کہ دا وونٹ آک لکھ آتا کج اٹ مریرہ۔ اوقتی اسد دے اسے

کوشست مریک کہ اونے پیرہ کانگریس نا ٹی حساب کنگ منگ کپک۔ ہرا تم دا قنا سیٹ آتی سرسہب مرے، بلکن سینٹ اٹی حساب پورومریک، تو ریاست آتا نتیجہ غا تا ہم تینا سینٹر آتے ٹی وونٹ کنگ کے، امریکہ نا بنا مریک۔ ولے داکان مست ٹی وونٹ انا نظام الیکٹرنگ مشین تا مک اٹ سر تنگ۔ ولے ولدا ہم دا نا نتیجہ ہنگ اٹ کبھی دے لگک۔ دا نا کل آن بھلا سوب ہمو وونٹ بوک آک و، ہرا الیکٹرنگ مشین تا مک اٹ وونٹ ہنگ کپسہ، بلکن گجین کاری تیان کبھی دے مست وونٹ آتے ڈاک انا مک اٹ راہی کیرہ۔ دا وونٹ آتا سوب آن نتیجہ ہرے آبریک۔ اٹنے کہ دا وونٹ آک لکھ آتا کج اٹ مریرہ۔ اوقتی اسد دے اسے

ننامسی زبان

براہوئی

..... 9 میکو پچہ غان برجا

داڑا ان بیدس پین ہم مندرسالہ اریر۔ دا کھ براہوئی زبان و ایلو زبان تا ہمسر

شاری ٹی ہرا کہ بنا ہم کرینے، وائی زبان نا خانہ ٹی تینا کمسی زبان و براہوئی نوشتہ کنگ و گیرام کپس۔ اٹنے کہ حکومت نا کنگ آن بروک آ وخت اٹی دن کہ شونداری نا پروگرام آک، تعلیم، روزگار، ہندن زندانا ایلو آسراتیک ہم ہمو زبان و پاروک آتا حساب اٹ تھنگرہ، تو گرا دا المی و کہ کن کل مردم شماری ٹی زبان نا خانہ ٹی تینا براہوئی زبان و نوشتہ کرفنگ و اسل گیرام کپن۔

کاریک گنج اس اف، اسٹ انگا ہر دے ٹی اخبار یا اسٹ انگا ویب سائٹ والا اخبار پورو و زبان اسے نا نمائندگی کن گنج اس اف۔ داڑا تون اوار نا براہوئی زبان نا شاعر ادیب دانشور خواجہ غاک ہم تینا گجین آ نوشت آتیٹ براہوئی زبان نا شونداری کن بے مٹ کڑا دا کنگ و۔ ہندن ای تینا براہوئی زبان نا پاروک آخو جہا تیان دا خواست و ہم کیوہ کہ اولک داسہ نامردم

مریک کہ نا ہمو بندخ آک کہ ملک آن پیشن و، اوقتی تینا زبان اٹ خوانگ نا وارخواہی رسینگ، و ہندن دا ویب سائٹ آسد آن زیات کتاب ہم براہوئی زبان اٹ تنوک اریر، ہراقتیان مخلوق فائدہ ہر فنگ کیک، اوقتی ہر سر حال نا کتاب ساڑی و۔ داڑا تون اوار اولک داڑا ان است ہم کیرہ کہ نا زبان دن ہم چک اف کہ کن اودے اسل گیرام کپن، مزوئی دارے کہ دا کل

جوڑ کنگ آن بیدس براہوئی زبان نا تالانی ٹی بے مٹ و کڑا اس ادا کنگ و۔ ”ملاز“ نا تو ویب سائٹ ہم ارے، ہرانا مک اٹ نا زبان دنیا کج کج آکان سرمنگ و۔ و تخین اٹ دا وڑا آن نا زبان آپیشن نا کاریم کروک آتا است خواہیک مریرہ، و اولک نو اتینا ہمو زبان نا ختم منگ نا گمان کروک آتے کن وسیلہ مریرہ، و اولک نا زبان و رکھوک زبان تیبی حساب کیر۔ ولدا داڑا ان دا فائدہ ہم